

ŽIRNĖLIS

2009 m. gruodžio Nr.4
Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazijos
pradinio ugdymo laikraštis

ADVENTAS

Prieškalėdinis susikaupimas prasideda nuo artimiausio sekmadienio po Šv. Andriejaus ir trunka iki Kalėdų. Pavadinimas kilęs iš lotynų kalbos žodžio „adventus“ - atėjimas. Vadinasi, tai laikotarpis, skirtas pasiruošti Kristaus atėjimo pasaulin šventei - Kalėdoms. Ankstyvais Advento sekmadienio rytais aukojamos specialiosios Šv. Mišios Marijos garbei - Rarotos. Uždegama baltu kaspinu papuošta žvakė, simbolizuojanti Nekaltą Jėzaus Motiną Mariją - mūsų Išganymo Aušrą.

Laukdami Kalėdų žmonės stengiasi būti geresniais: mažiau pykstasi, daugiau darbuojasi, meldžiasi. Seniau, laukiant Kalėdų, ilgais niūriais Advento vakarais būdavo giedamos giesmės ir kartu dirbami įvairūs darbai. Šiuo laikotarpiu kaimo žmonės daugiausia dirbdavo pirkiose nesunkius darbus: moterys verpdavo, vyrai ką nors knibinėjo, taisydami pakinktus ir kita, kas reikalinga ūkiui. Gyvenantieji arčiau ežerų, upių Advento metu megzdavo tinklus, tikėdami, kad tokiais tinklais ateinančią vasarą gerai vyks žvejyba. Tinklai juk susideda iš daugybės mazgelių, o mazgeliai - tai kryžiukai, ir jie apsaugo nuo užkerėjimų, nužiūrėjimų bloga akimi, nuo pikto apskritai.

Adventas savo rimtimi ir pasninku nėra toks griežtas kaip Gavėnia. Advento dvasia primena Mesijo laukimo džiaugsmą. Visiems laikams tinka evangelistų kartojami pranašo Izaijo žodžiai: „Taisykite Viešpačiui kelią“ (Mt 3, 3; Mk 1, 3; Lk 3, 4; Jn 1, 23).

Kai kuriose šalyse iš eglėšakių ar lauro lapų pinamas Advento vainikas. Jis kabinamas prie lubų arba dedamas ant stalo. Ši naujiena jau keletą metų yra ir Lietuvoje. O ar žinome, kodėl - Advento vainiko viduryje pastatomos keturios žvakės? Keturios žvakės simbolizuoja keturias laukimo savaites ir turi savo pavadinimus. Štai jų vardai: pranašų, Betliejaus, piemenėlių, angelų. Kodėl jos taip vadinamos, pabandykite išsiaiškinti patys. Kiekvieną Advento savaitę, šeimai susirinkus prie tokio vainiko, turėtų būti uždegama žvakė ir meldžiamasi bei skaitomas Šventas Raštas.

Advento laiptais leidžiamės vis giliau – į rimtį, į darną, į susitaikymą su savimi, su kitais žmonėmis, su Dievo pasauliu ir su Dievu, atsiduriame ant paskutinio - Kūčių vakaro laiptelio. Kalėdos pradedamos švęsti iš vakaro Šv. Kūčių vakariene. Ir dar keletas žodžių apie Kūčias.

Šis gražus paprotys atėjo iš gilios senovės. Ant Kūčių stalo po balta staltiese dedama šieno, kuris primena, kad Kristus gimė tvartelyje ir buvo paguldytas ėdžiose ant šieno. Kūčių vakarienė pradedama patekėjus Vakarinei žvaigždei. Svarbiausias Kūčių valgis - kalėdaitis. Tai pašventintas paplotėlis - Dievo pyragas.

Kalėdaitis su lėkštute dedamas stalo viduryje, o aplink išdėliojami kiti valgiai. Prieš dalijant kalėdaitį meldžiamasi. Maldą pradeda ir kalėdaitį dalina garbingiausias šeimos narys, dažniausiai tėvas. Jis ima kalėdaitį į ranką ir duoda visiems šeimos nariams atsilaužti. Dar vienas svarbus valgis - kūčia. Jis verdamas iš visokių grūdų: žirnių, miežių, rugių, kviečių, aguonų ir pasaldinamas medumi.

Kiekviename krašte susiklostė skirtingos Kūčių tradicijos. Tačiau visur prie Kūčių stalo žmogus sėdasi švarus, ne tik išsipraušęs, bet ir be nuodėmės ir piktų minčių. Prieš tai su visais susitaikęs, visų atsiprašęs ir pats atleidęs skriaudas, patirtas iš kitų. Tuo labiau, kad Kūčių dieną negalima pyktis, meluoti, tėvų neklausyti...

Dalydamiesi kalėdaičiu (plotkele), linkime vieni kitiems laimės, džiaugsmo, sveikatos...

Pabandykite šį vakarą atskleisti savo sielos turtus. Atverkite širdis - jau laikas! Apsikabinkite, atleiskite, paruoškite Meilei vietą prie stalo. Priglauskite prie širdies tuos, kurie nuo jūsų kentėjo, pamilkite jūsų nemylinčius. Tai būtų didžiausias stebuklas, kurį Kūčių naktį dovanoja Kūdikėlis Jėzus.

Reda Ežerskienė

Direktorius pavaduotoja ugdymui, tikybos mokytoja.

ŽIEMA

Pasiūlgau aš žiemužės
Ir baltųjų snaigių,
Kad galėčiau aš kiemely
Su sesute žaisti.

DOVANOS

Man parnešė eglutę,
Ir aš ją papuošiau.
Kalėdų seniui laišką,
Prisėdus parašiau.

Pastatysim daug mes senių –
Senių besmegenių,
Kad kartu jiems būtų
Ir labai smagu...

Miglė Jocytė,
2 klasė

Brangus, Kalėdų seni,
Labai tavęs prašau:
Atnešk man lėlę Barbę,
Saldainių kuo daugiau.
Agnė Pocevičiūtė
2 klasė

ŽIEMA

Kaip smagu, kai ateina žiema. Koks gražumas, kai sninga! Laukai ir kiemai pasikloja baltu sniego patalu. Galima statyti sniego pilis, lipdyti senį besmegenį. Smagu rogutėmis nuo kalniuko čiuožti. Bet... ne visiems gera, kai ateina žiema. Paukšteliai ir žvėreliai nebeturi maisto. Paukščiuokams reikia paberti trupinėlių į lesyklėlę, o žvėreliams - nunešti į mišką šieno.

Nerijus Končauskas
3 b klasė

ŽIEMA

Jau žiemužė atkeliavo,
Apledėjusiais keliais.
Ir atsinešė daug sniego, -
Išbarstyta patvoriais.
Kad galėčiau su rogutėm
Nuo kalnelio nusileist.
Ir po baltą purų sniegą
Pabraidyti pakeliais.

Gintaras Gedminas,
3 a klasė

ŽIEMA

Krinta baltos snaigės,
Sukasi ratu.
Ir vaikai sujudo
Su pirmu sniegu.
Kas nulipdė senį,
Kas iš gniūžtės gavo.
Čiuožykla prie kelio,
Tarsi atsigavo!
O jau tos Kalėdos
Šventė ji-visų.
Laukiam, nekantraujam,
Senio Šalčio dovanų.

Iveta Klainauskaitė
3 b klasė

KAIP APSISAUGOTI NUO GRIPU?

Plintant gripui Lietuvoje, rekomenduojama:

1. Reguliariai plauti rankas su muilu ir vandeniu arba naudoti dezinfekcijos priemones (pvz., dezinfekuojančias servetėles rankoms), ypač nusikosėjus ar nusičiaudėjus.
2. Kosint ar čiaudint užsidengti nosį ir burną (geriausia vienkartinėmis nosinaitėmis).
3. Panaudotas nosinaites nedelsiant išmesti tam skirtose vietose.
4. Stengtis neliesti akių, nosies ir burnos, ypač neplautomis rankomis.
5. Vengti masinių renginių, nesilankyti žmonių susibūrimo vietose. Jei to išvengti neįmanoma- dėvėti apsauginę kaukę.
6. Susitikus su kitais asmenimis, vengti prie jų liestis (apkabinti, bučiuoti, spausti ranką.).
7. Vengti kontakto su sergančiais žmonėmis.
Pajutus į gripą panašius simptomus (karščiavimą, kosulį, gerklės, galvos, sąnarių skausmus, drebulį, nuovargį, viduriavimo ir vėmimo požymius) rekomenduojama:
  1. Likti namuose (iki 7 dienų), nevykti į darbą, mokyklą.
  2. Nedelsiant kreiptis į šeimos (bendrosios praktikos) gydytoją.
  3. Laikytis ne mažiau kaip 1 m. atstumu nuo kitų žmonių.

6 TAISYKLĖS, KURIŲ BŪTINA LAIKYTI SUSIRGUS GRIPU

1. Jei jaučiate gripo simptomus neikite į darbą, kvieskite gydytoją į namus.
2. Gerkite kuo daugiau skysčių, nes jie sumažina intoksikacijos simptomus. Tinka žalia arbata, arbata su citrusiniais vaisiais, spanguolėmis, avietėmis, medumi ir kt., turinčiais daug vitamino C su bioflavonoidais.
3. Vykdykite gydytojo paskirtą gripo gydymo programą, gulėkite lovoje, tuo išvengsite komplikacijų ir neužkrėsite kitų asmenų
4. Tinkamai gydantis, gripas trunka 4-5 dienas. Jei praėjus 5 dienoms aukšta temperatūra laikosi, tai jau gripo komplikacija (gali būti plaučių uždegimas ir kt.)
5. Persirgus gripu, žmogaus organizmas būna nusilpęs, todėl venkite persišaldymo bei kitų rizikos faktorių.
6. Gripo virusas nustatomas paėmus mėginį iš nosiaryklės ir jį ištyrus. Mėginys imamas 4-5 dieną nuo susirgimo pradžios.

Genovaitė Dzindzelietaitė
Visuomenės pirminės sveikatos specialistė

ŽIEMA

Jau atėjo žiema. Dar sniego nėra.

Aš jo laukiu. Statysiu sniego senį, žaisime sniego karą ir čiuožinėsimės nuo kalno. Mūsų šeima puoš eglutę. Gal ir pas mus ateis Kalėdų senelis. Visa šeima džiaugsimės ir būsimės laimingi.

Žiema – gražus metų laikas. Medžiai pasipuošia baltai. Tik žvėreliams ir paukšteliams sunkesnis laikas. Paukšteliams lesinu lesykloje. Žvėreliams maisto padeda medžiotojai ir kiti geri žmonės. Kai užaugsiu, būtinai nunešiu žvėreliams maisto į mišką.

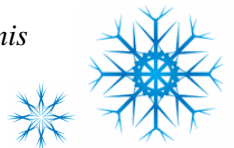
ŽIEMA

Siaučia pūgos neramiai,
Puošias medžiai šerkšnu gražiai.
Šaltis padabino langus sidabru –
Atsižiūrėti negaliu.

Eimantas Taurozevičius
4 a klasė

Pasipuošim mes eglutę,
Džiaugsimės visi sutūpę,
Kai žvaigždutė aukštai sužibės,
Kalėdų rytas su dovanom atskubės.
Vaida Gumuliauskaitė
4 a klasė

PIRMOKĖLIŲ MINTYS APIE ŠV. KALĖDAS

Gabrielė. Tai šventė, nes gimsta Dievas, tą dieną pasipuošiam eglutę, ateina Kalėdų senelis.

Titas. Tai šventa diena. Tą dieną būna daug pyragų. Susirenka visa šeima ir gerai praleidi laiką.

Jūranas. Namuose puošiame eglutę, pakabinam daug lempučių.

Dovydas. Visi švenčia, dovanoja dovanas ir patys jų laukia.

Martynas. Kai vaikai džiaugiasi šia švente ir gautomis dovanomis.

Giedrius. Labai linksma ir džiaugsminga šventė. Dovanas atneša Kalėdų senelis. Jis įlenda per kaminą ir padeda. Nesu matęs, nes jis ateina naktį. Galvoju, kad šiemet gausiu dovanų, nes buvau geras.

Erika. Tai šventa diena. Per Kalėdas gauname dovanų. Kalėdų senis atskrenda su elniais, prisiriša juos prie kamino, o pats įlenda per kaminą ir padeda dovanėles. Galvoju, jog šiemet ką atneš, tas bus gerai. Mano pusbrolis yra matęs Kalėdų senelį.

Evelina. Per televizorių girdėjau, kad šiemet ne visi vaikai gaus dovanų. Aš prašiau, kad Kalėdų senelis man ir mano broliui atneštų rašymo lenteles, o broliui dar šlepetes, nes šuniukas suplėšė.

Greta. Tai šventė. Tą dieną valgome tortą. Labai laikiu Kalėdų, nes noriu dovanų. Kartą dovaną radau mamos rankinuke, tai nebesuprantu kas jas atneša.

Emilija. Kalėdų rytas prasideda nuo dovanų. Linkiu savo draugams geros šventės.

Auksė. Norėčiau palinkėti gerų Kalėdų. Geros Kalėdos - kai gali nuvažiuoti į svečius, kai ateina Kalėdų senelis.

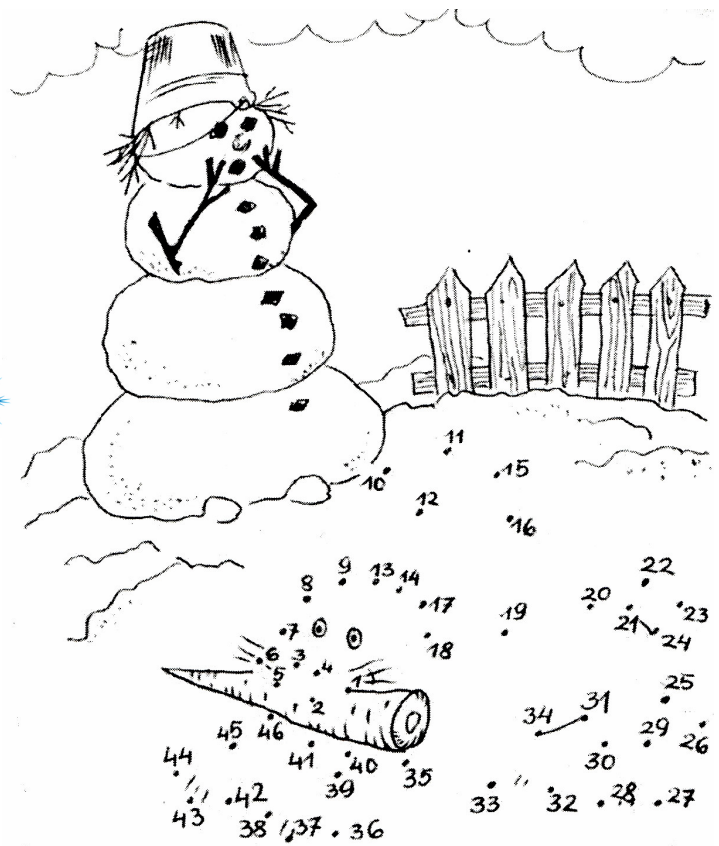
Valdas. Daug pyragų, daug sniego.

ŠALTA ŽIEMA

Kai balta žiema už lango
Ir šaltukas nosį žnaibo,
Šalta ir mažiems paukšteliams –
Ieško jie visur maistelio.

Tėtis kalė lesyklėlę,
Aš įbėriau trupinėlių –
Čiulba man gražiai paukšteliai,
Nebaisi jiems bus žiemelė.

Emilija Biterytė
4b klasė

Sujunkite taškus ir sužinosite, kas pavogė besmegenio morką

Redakcijos adresas: Varnių 10A.
Laukuva
Šilalės r.sav.

Laikraštį sudarė: pradinė klasių mokytojos
Regina Stanevičienė ir Rima Milkintienė